

Петро Вовченко

Тамара Василенко

Остап Пасіка – провісник державотворення

Уже 12 років минуло відтоді, як обірвалося життя видатного майстра унікального різьблення по дереву О. Пасіки. До Дня Державного Прапора й Незалежності України в експозиції «Українське село середини ХХ століття» в НМНАП України відкривається виставка О. Пасіки – провісника правди, який силою свого мистецтва прагнув розбудити національну самоповагу, національну самосвідомість та національне самоутвердження кожного українця, вказати дорогу до чистих національних джерел.

О. Пасіка народився 29 липня 1929 року в с. Кровинка Тереховлянського району Тернопільської області. Тут закінчив середню школу. У 1944 р. ще 15-річним хлопцем почав працювати в Тереховлянській друкарні. Голодні роки, робота із шрифтами, свинцевий пил зробили свою негативну справу: захворів на туберкульоз легень, змушений був погодитися на видалення частини легені, через що медичні комісії вважали його постійно непрацездатним [1]. Але нелегке життя змушувало його багато працювати й вчитися. О. Пасіка навчався у Львівському поліграфічному технікумі, а згодом – на факультеті журналістики Львівського національного університету імені Івана Франка. Працював у багатьох часописах Тернопільщини як до, так і після навчання. Став професіоналом у сфері журналістики. Після переїзду до м. Києва працював у різних видавництвах столиці. Захоплювався історією України. Але життя й діяльність О. Пасіки випала на страшні роки комуністичної дійсності, яку він дуже боляче сприймав. Не міг сказати те, що хотів би сказати пером, а «піддакувати катам свого народу теж не мав бажання, бо знав, що хто партію не славить, той буде швидко на Соловках» [2]. Але в О. Пасіки була віддушину – любив він дерево. Часто відвідував свій батьківський край, свій Кровинківський ліс, де відпочивав душею, де йому здавалось, що він неначе ходить серед живих людей. Тут, у лісі, і зароджувались

його перші ідеї й стремління допомагати людям. «Розмірковуючи над фактами кричущих підлостей та фальсифікацій імперії, я знов і знов приходив до одного і того ж висновку: не можна мовчати, треба щось робити і я взявся за різець. Спершу освоював техніку різьби на дереві, виготовляючи прості речі, а вже потім робив виношені та вимріяні сюжети, старався створити такі алегорії, котрі б вчили людей відрізняти добро від зла, правду від брехні» [3].

Коли О. Пасіка остаточно залишив роботу редактора Політвидаву України та став першим штатним керівником Київської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, то уже сміливіше взявся за відстоювання духовних надбань нашого народу. Уже в 1985 р. в доробку майстра було більше ніж сотня різних за жанром композицій, вирізаних на дереві специфічною технікою – поперек шарів дерева. Називають такі роботи барельєфами або плоскою різьбою, які є одним із різновидів художнього рельєфу, тобто скульптурна композиція виконана на площині дерева так званої коренепластики.

Творчий доробок О. Пасіки складає понад півтисячі робіт лісової скульптури. Музею подаровано 209 створених ним композицій. У своїх роботах майстер переймався пристрасною вірою в широчінь історичних просторів, на які мусить вийти Україна, зробивши цілий екскурс в історію української державності. О. Пасіка наділив образи своїх героїв як негативними, так і позитивними рисами характеру, підкреслюючи їхнє історичне значення в процесі творення держави.

У далеких 70-х рр. ХХ ст., ще лиш коли в інтелектуальних колах української громадськості почав поштовхуватися рух до демократичних цінностей, окремі ентузіасти з творчої інтелігенції високо тримали планку таких цінностей. Тому, кожне патріотичне починання творчих особистостей знаходило живильне середовище й широкий відгук у серцях людей, що мислять. Таким патріотичним починанням, можна сказати спалахом світла «у мороці» застою, була непересічна подія – виставка неперевершеного різьбяра, журналіста й інтелектуала О. Пасіки.

Його художні композиції з дерева, якими він відгукувався на будь-яку подію патріотичного значення, які він виконував на честь майже кожної значущої

особистості в історії Руси-України – це чи не єдиний випадок у новітній історії мистецтва, щоб людина-творець так багатогранно зафіксувала плин історії своєї землі та її видатних людей у різьблених на дереві композиціях. У ті далекі роки О. Пасіка зробив першу виставку своїх творів у підземному переході на майдані Незалежності в м. Києві. Це місце кияни тоді називали «труба».

Колись під поштою збирався

Гуртами небайдужий люд,

Це той масив, із чого склався

В майбутньому Народний Рух.

В період темного застою

Він промінь світла дав «трубі»

І багатьом підсилив крила

У політичній боротьбі.

П. Вовченко

З регулярною заміною експонатів виставка тривала майже два роки. Вона сколихнула громадськість, люди пізнали величезний масив патріотичної інформації культурологічного характеру, і це було зафіксовано в лаконічних, довершених витворах мистецтва, що носить загальну назву коренепластика.

Проте бій за українську державу триває. О. Пасіка й до сьогодні на його передніх рубежах.

Алла
Горська
1929-1970

ВІДВАЖНА ХУДОЖНИЦЯ,
ОДНА З ЛІДЕРІВ
УКРАЇНСЬКОГО
ПРАВОНАХОДНОГО
РУХУ 60-Х РОКІВ,
ПІДСТУПНО
ЗАМОРДОВАНА
КАГЕБІСТАМИ

ГОДІ, ЖУРБИ ДОВОЛІ,
ЯКЩО ХОЧЕМ ВОЛІ!

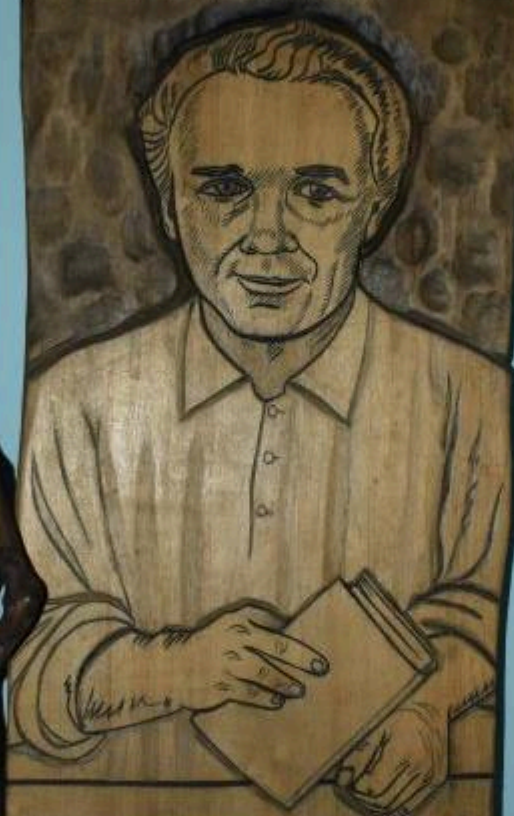

БУДУЙМО
УКРАЇНУ
В
УКРАЇНІ
В
КОЖНОМУ
МІСТІ
І
СЕЛІ

ІВАН
ДРАЧ

ПЕТРО ЯЦИК
ВІРНИЙ СИН УКРАЇНИ, ЯКИЙ ВІДМОВИВСЯ
БУТИ БІДНИМ, А РОЗБАГАТИВСЯ У КАНАДІ
СТАВ ВІДОМИМ МЕЦЕНАТОМ

ЗА ВЕЛИКУ ДОБРОЧИННІСТЬ ВІН
ОБРАНИЙ ПОЧЕСНИМ ДОКТОРОМ
ПРАВА АЛЬБЕРТСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ—СЛАВНОГО ЦЕНТРУ
УКРАЇНОЗНАВСТВА В ЗАХІДНОМУ СВІТІ

МОМЕНТ ІСТИНИ

-Люби свій народ не тому, що він
славний, а тому,
що він твій!

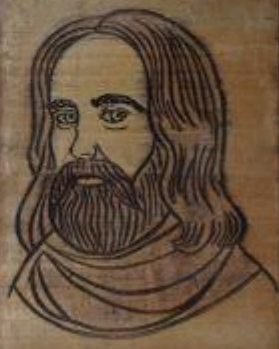

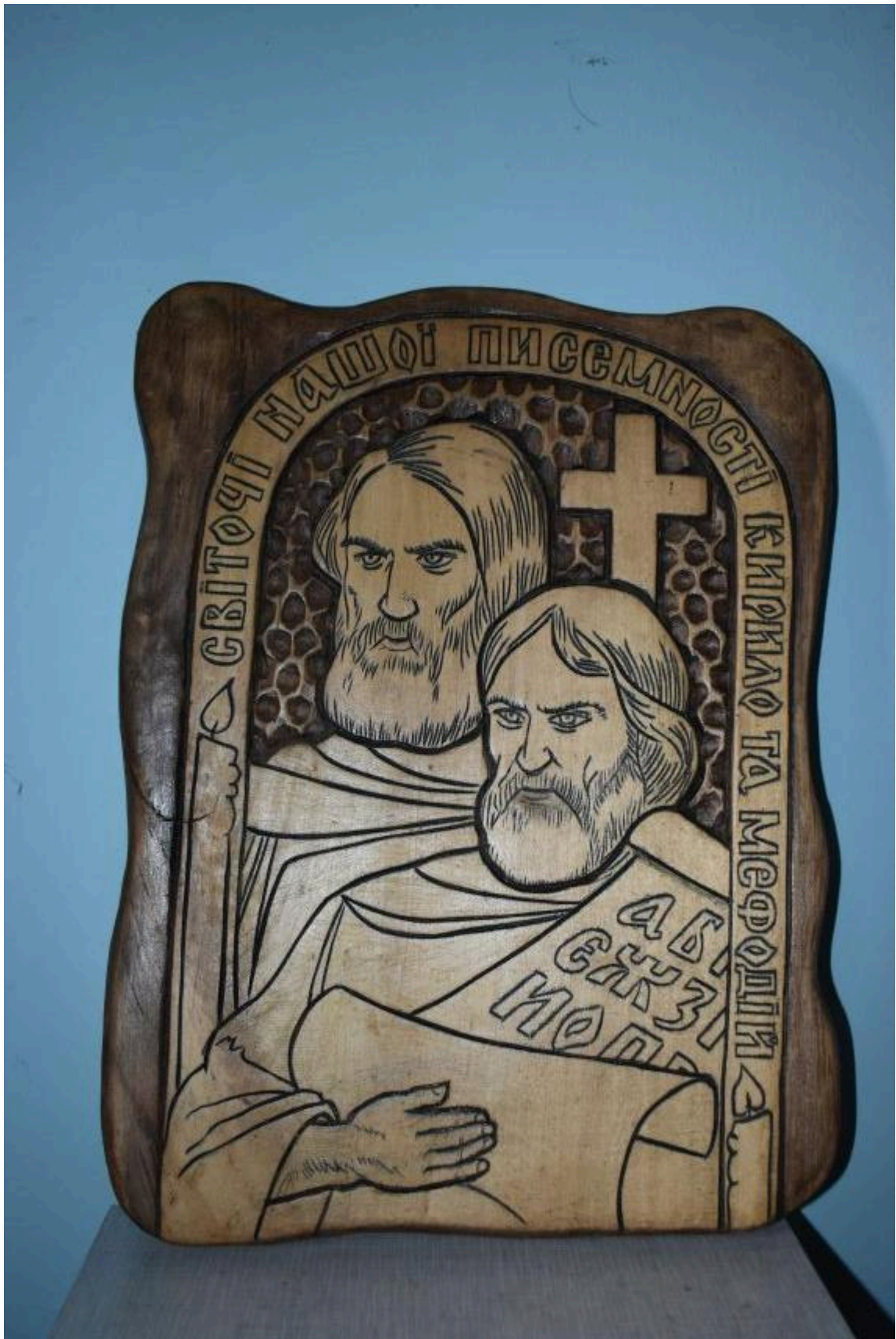

**Мелетій
СМОТРИЦЬКИЙ**

1575 - 1634

Великий український
письменник - Гуманіст,
вчений - філолог,
творець
відомої в усьому світі
Граматики
Слов'яно-української мови
/1618/

БОГДАН ГАТИЛО (КНИЙ БОЖИЙ) -
КНІВСЬКИЙ
ЦАР
ДАВНЬОЇ
РУСИ-
УКРАЇНИ
433-454

НА
ЗНАМЕННЯ
ПЕРЕМОГ
БОГ ДАВ
МЕНІ
СВЯЩЕННИЙ
МЕЧ АРЕЯ ЩО
УСПОКОЇВ
РИМ

ЧЕРНЯХІВСЬКИЙ
ПЕРІОД

ЯРОСЛАВ МУДРИЙ
978-1054

У ДРЕВНІЙ
УКРАЇНСЬКІЙ НАРОДІ
НАЗВАВ ВЕЛИКОГО
КИЇВСЬКОГО КНЯЗЯ
ЯРОСЛАВА МУДРИМ,
БО ВІН НЕ ТІЛЬКИ
СПРИЯВ РОЗВИТКУ
КУЛЬТУРИ
І ДУХОВНОСТІ—
ЗВОДИВ ХРАМИ-
БІБЛІОТЕКИ-ШКОЛИ,
ПОРЯДКУВАВ
ЖИТТЯ ЗАКОНАМИ
«РУСЬКОЇ ПРАВДИ»
А Й ЗАСТЕРІГАВ
НАЩАДКІВ:
«ЯКЩО БУДЕТЕ
ВИ
В НЕНАВИСТІ
ЖИТИ, ТО Й САМІ
ПОГИБНЕТЕ
І ЗЕМЛЮ ОТЦІВ
СВОЇХ І ДІДІВ
ПОГУБНЕТЕ»

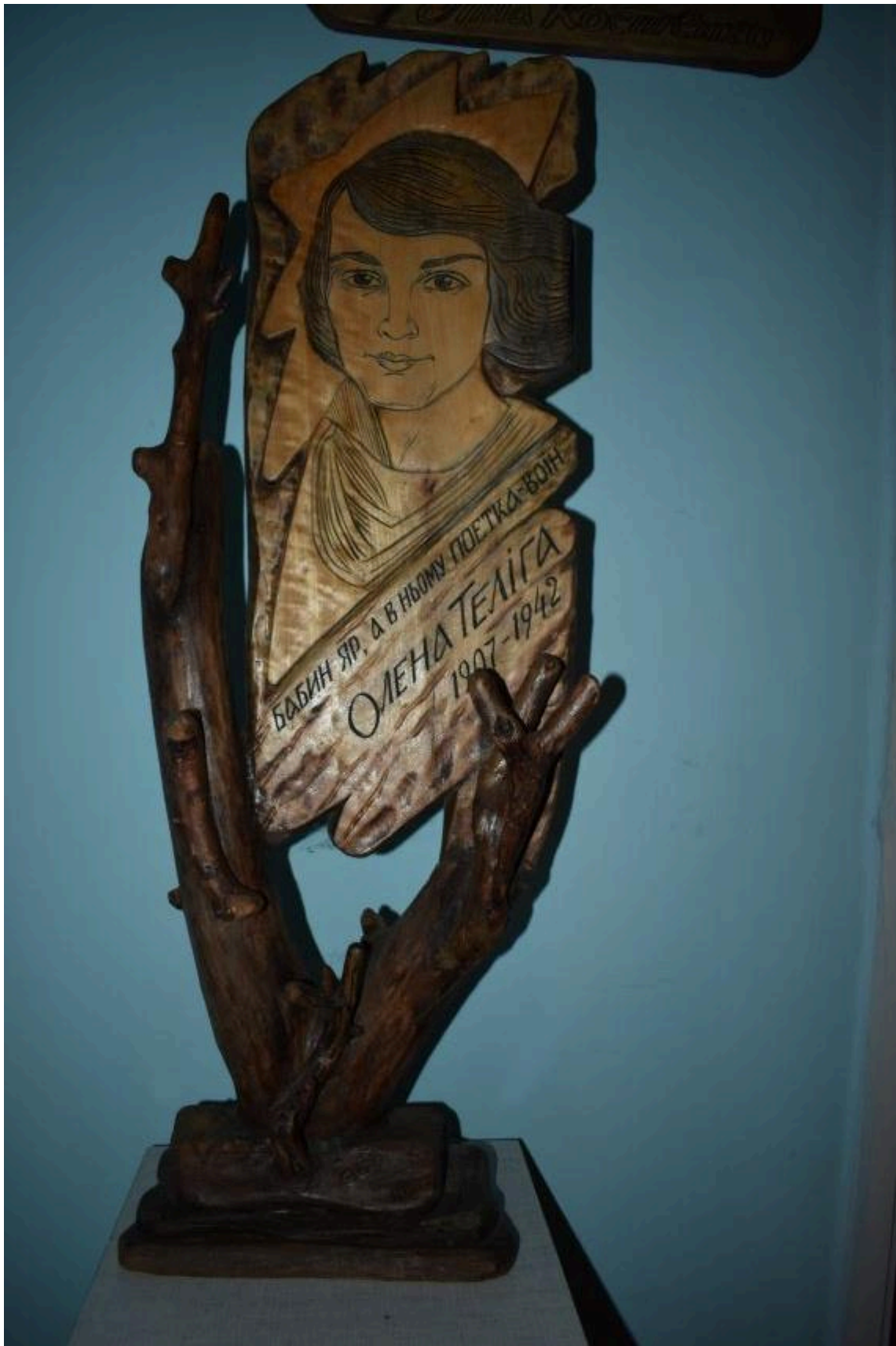

БУДИТЕЛЬ
НАЦІОНАЛЬНОЇ
ГІДНОСТІ

ТАРАС
ГУНЧАК

ПРОФЕСОР
АМЕРИКАНСЬКОГО
ТА УКРАЇНСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТІВ

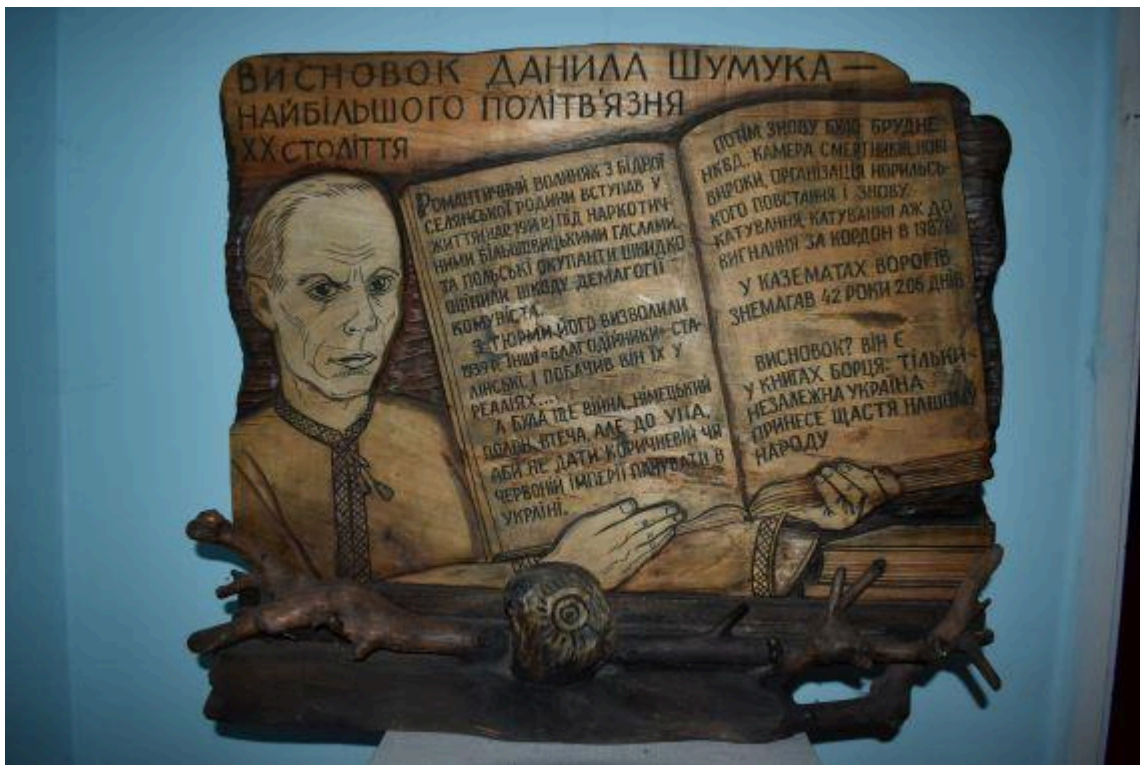

СЛАВА СТЕЦЬКО
РОДОМ З ТЕРЕБОВИЩИН

ПОЧЕСНА ГРОМАДЯНКА
МІСТА ЛЬВОВА,
ГОЛОВА ПРОВОДУ ОУН

Василь
Симоненко

Ні перед ким
не станеш спину
гнути,
не віддасися
ворогу в ясу,
якщо ти зміг,
товаришу,
збагнути
свого народу
велич і красу

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Дивосвіт Остапа Пасіки. Мозаїка слави і болю нашого народу, або історія України в особистостях.* – Київ: Видавничий центр «Просвіта», 2000. – С.9.

2. *Там само.*

3. *Там само, С.13.*